

PODROBNĚ ZAOSTŘENO
MIKROREGION – LADŮV KRAJ

Kontaktní osoba: Hana Bolcková
T: 606 044 272, 731 102 739
E: akce.laduv-kraj@laduv-kraj.cz
facebook.com/LADUVKRAJ/
www.laduv-kraj.cz

ČLENSKÉ OBCE LADOVA KRAJE

Čestlice – Hrusice – Kaliště – Kamenice
Klokočná – Kostelec u Křížků – Kunice
Louňovice – Mirošovice – Mnichovice
Mukařov – Nupaky – Ondřejov – Říčany
Senohraby – Struhařov – Světlce
Svojetic – Tehov – **Velké Popovice**
Všestary – Zvánovice

Spolek obcí Ladův kraj vznikl na základě
smlouvy starostů 24 obcí 23. 11. 2000.
Jeho cílem je společný rozvoj cestovního
ruchu, kultury a propagace.

Významný region rozkládající se mezi
Prahou a řekou Sázavou se nazývá podle
jedné z největších osobností české kultury,
oblíbeného malíře a spisovatele Josefa Lada.
Autor známého kocoura Mikeše a dalších
mluvících zvířátek, vodníků, víl a také
výtvarného ztvárnění Haškova dobrého vojáka
Švejka, čerpal svou inspiraci z kraje kolem
rodných Hrusic po celý život. Návštěvníkům
tento region s romantickou kopcovitou
krajčinou nabízí řadu kulturních, historických
a přírodních zajímavostí. Dovedou nás k nim
početné turistické trasy a cyklotrasy. Milovníci
sportu si mohou zahrát golf, tenis, squash
nebo provozovat vodácké sporty.

TURISTICKÁ A INFORMAČNÍ CENTRA

Říčany, Mnichovice, Hrusice, Velké Popovice
– poskytnou vám detailní informace
o jednotlivých trasách a celém kraji
– v těchto informačních místech můžete
zakoupit turistické a cyklo mapy

TIPY NA CYKLO VÝLETY

Hrusický okruh

– Josef Lada a hvězdná obloha
– délka trasy 24,5 km

Říčanský okruh

– lesy, rybníky, historie
– délka trasy 11 km

Okruh Voděradskými bučinami

– harmonie v každé roční době
– délka trasy 16 km nebo 18,5 km

Okruh Velkopopovicko a Kamenicko

– krásnou přírodou za významnými
kulturními památkami
– délka trasy 37 km

Okružní krajem Josefa Lada

– spojuje obce a zajímavá místa v regionu.
Stezka je značena červeným květem
– délka trasy 76 km

Cesta kocoura Mikeše

– z Hrusic do Říčan
– délka trasy cca 20 km, 12 zastavení

Krajinou barona Ringhofferů

– z Mirošovic do Kamenice
– délka cca 20 km, 10 informačních tabulí

Historie Velkopopovicka: Linecká stezka, IV. díl

Václava Zimová, občanka Velkých Popovic, foto vyletnik.cz

V minulých dílech Zpravodaje jsme putovali po středověkých stavbách tzv. Linecké stezky, která vedla i naším územím. Začali jsme na Vyšehradě a skončili zatím v Oleškách. Nyní budeme pokračovat do Kotelce u Křížků a Kamenice.

Kostelec u Křížků se pyšní jedním z nejstarších kostelíků v Čechách, rotundou sv. Martina. Osídlení Kotelce se datuje do r. 922 a nejstarším místem obce je tzv. Kalifáč, oblast kolem Kulturního domu a restaurace, kde byla dříve ohřívárna pro poutníky (název Kalifáč pochází z latinského calefaciere – ohřívati se). Románská rotunda sv. Martina byla podle legendy ve farní kronice založena a později i vysvěcena sv. Vojtěchem. Předpokládá se, že provizorní, snad dřevěný kostel byl v první čtvrtině 12. století nahrazen jednoduchým románským chrámem (rotundou) z žulových kvádrů v řádkovém zdivu. V roce 1264 byla k rotundě přistavěna loď a také věž. Cenné fresky pocházejí ze 14. století.

Údolím Kamenického potoka dojdeme do **Kamenice**. Na místě kamenického zámku stávala kdysi středověká tvrz a Kamenice byla vladckým zbožím. Založení tvrže samotné není však historicky doloženo. V roce 1266 je jako jeden z prvních majitelů tvrže připomínán vladyka Ratmír z Kamenice. Po roce 1266 se majiteli původní tvrže stali pražští arcibiskupové, kteří ji nechali upravit do podoby barokního zámku. Současnou podobu však získal až v době, kdy zámek vlastnil rod průmyslníků Ringhofferů. Ti objekt nechali přestavět v letech 1875–80 na reprezentativní sídlo ve stylu novoanglické gotiky. Původně raně gotický kostel sv. Františka Serafinského přestavěn r. 1797, upraven v r. 1898 podle projektu architekta Jiřího Stibrala. K zámku přiléhá anglický park s raně gotickým a neogotickým altánem. V současnosti je zámek v soukromých rukou a není veřejnosti přístupný.

Pokračujeme cestou podél Kamenického potoka, soutěskou mezi kopci Grybla (513 m n. m.) a Vlčková (521 m n. m.) a zanedlouho dojdeme k ústí potoka do řeky Sázavy. Nad ní, na tupém ostrohu, spadajícím na jihovýchodě příkrými skalními útesy k řece a na jihozápadě do hlubokého údolí Kamenického potoka, je zřícenina hradu **Kostelec** (původně Kostelec nad Sázavou), dnes známá jako Zbořený Kostelec.

Kostelec nad Sázavou pravděpodobně založil v poslední třetině 13. století král Václav II., ale první písemná zmínka pochází až z roku 1342, kdy ho měl v zástavním držení Oldřich Medek z Valdeka (Oldřich z Kotelce). Hrad byl vybudován pravděpodobně počátkem 14. století, byl původně královským majetkem, jeho majitelé a nájemci se během let často střídají. Kostelec byl během století několikrát dobýván a pobořen. Roku 1456 byl připojen k Šternberkovu konopištskému panství, ale v domácí válce Zelenohorské jednoty s Jiřím z Poděbrad byl na jaře 1467 Kostelec opět obležen, tentokrát královským vojskem a v druhé polo-

Zřícenina hradu Kostelec ve Zbořeném Kostelci

vině července téhož roku dobyt a znovu rozbořen. K jeho obnově už nedošlo.

Dnes spatříte zachované mohutné zbytky zdi hradního paláce, plášťové zdi, brány, bašty a na skalisku nad řekou, spodní část předsunuté okrouhlé strážní věže i zbytky padacího mostu. Hrad byl vystavěn, aby kontroloval brod přes Sázavu a chránil obchodní stezku do Prahy. Existence brodů na Sázavě umožnila poutníkům a obchodníkům cestovat v poměrně přímém směru z jižních oblastí do Prahy.

Brod byl ve středověku obvyklým prostředkem k překonávání menších vodotečí, říček a některých řek. Brod bylo mělké místo v řece s pevným dnem a také s vhodným sestupem do údolí z obou přiléhajících svahů. V případě, že byla voda příliš hluboká na brodění, zřizovaly se na takovýchto místech přívozy, jejichž provoz vykonávali převozníci za pomoci prámů. V raném středověku se na našem území objevují také první dřevěné mosty.

K zajištění ochrany přechodů řek a také ke kontrole komplikovaných sestupů do údolí toků bylo v blízkosti těchto úseků budováno opevnění. Kontrola nad brody i nad dalšími strategicky důležitými úseky cest byla prováděna ze strážnic, jejichž polohu volili tehdejší lidé vždy s ohledem na dobré rozhledové poměry. Z dalších typů fortifikací se vztahem ke komunikacím lze zmínit také drobnější šlechtická sídla, především tvrže. V jejich okolí je možné často ještě dnes nalézt množství rybníků či jejich fragmenty, které patrně sloužily mimo jiné i jako napájení pro koně a dobytek hnany po stezkách. ■

Přímo proti ostrohu se zříceninou hradu Kotelce, na protilehlém břehu Sázavy je obec Brodce, obec Zbořený Kostelec a níže po proudu město **Týnec nad Sázavou**, do kterého se podíváme v příštím díle.